

Kont Dracula Efsanesi'nin İzinden ROMANYA

Yrd. Doç. Dr. Evren Şar İşbilen
İstanbul Üniversitesi

Güzel sesli Maria Tanase ve Kont Dracula'nın vatanı Romanya'ya doğru yine dört kişi olarak yola koyulduk. Karayoluyla gezmek -eğer mümkün olursa- her zaman ilk tercihimiz oluyor. Zira asıl keşfedilecek ve fotoğraflanacak şeyler hep yollarda karşımıza çıkıyor. Ancak 10 saati aşkın araba kullanmanın hele yanınızda bir bebekle birlikte araba içinde oturma'nın çeşitli zorlukları da bulunmuyor değil.

Geçen bültende sizlere aktarmaya çalıştığımız Yunanistan'ın kuzey bölgesinde yaptığımız geziyi tamamladıktan sonra Hamzabeyli sınırından Bulgaristan'a adım atarak yolculuğumuzun ikinci etabına başlamış olduk. Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta Bulgar gümrüğünden geçer geçmez otobanlarda geçiş ücreti niyetine kullanılan bir etiketi alarak cama yapıştırmanız.

-maalesef bunun uyarısı yapılmıyor- Bu etiketi almadan sınırı geçerseniz, hoşgeldin hediyesi olarak hemen bir ceza yemeniz mümkün...

Bulgaristan yollarında çok fazla oyalanmadan Romanya'ya doğru rotamızı çevirmiş olmamıza karşın henüz hava aydınlık olduğu için Bulgar köylerini uzaktan gözlemeleme şansı bulduk. Bu köyler, diğer Balkan ülkelerinin köylerine göre oldukça fakir ve görsel olarak iç açıcı olmayan durumda. Ancak Ruse'den Romanya'ya geçer geçmez manzara hemen değişmekte ve Bulgar köylerinin geri kalmış görünümü birden bire yerini kendine has mimariye sahip, bakımlı köylere bırakıvermekte. Yol manzaraları Romanya'da oldukça cazip ve izlemesi keyifli.

Bükreş'teyiz

Bu güzel manzaraları ardımızda bırakarak akşam saat 6 civarında navigasyon yardımıyla Bükreş'te kiraladığımız daireye ulaştık. Daire şansımıza şehrin göbeğinde çok güzel bir yer çıktı.

Bu gezimizdeki en büyük şanslarımızdan biri orada birkaç yıldır yaşamakta olan Levent beyin bizi yalnız bırakmaması oldu. Bükreş'teki ilk gecemizin sabahında bizi dairemizden alıp çok hoş bir restorana götürdü; 3 omlet, 1 kahvaltı tabağı ve çaya toplamda 50 lira kadar bir ödeme yaptık, bu kadar şık bir restoran için oldukça güzel bir rakam. Kısacası şehir Avrupa Birliği'nde yer almasına rağmen diğer ülkelerle kıyaslandığında epey ucuz.

Kahvaltıdan sonra Levent bey bizi Bükreş'e yaklaşık 30 km. uzakta ve bir gölün ortasındaki adacık üzerinde kurulu olan, sessiz ve gizemli Snagov Manastırı'na götürdü. Buraya özel araba haricinde nasıl bir toplu taşıma seçeneği ile ulaşılabilir bilemiyorum, bu anlamda biraz sıkıntılı bir mekide yer alıyor. Ancak Burası Romanya'da Kont Dracula ile ilişkilendirilen pek çok yerden bir tanesi ve Dracula'nın gömüldüğü yer olduğuna inanılıyor. Açıkçası oldukça görülesi bir yer olmasına rağmen 'Kont Dracula'nın mezarı ile ilişkisi tatlı bir efsaneden fazlasını barındırıyor mu?' sorusu oldukça yerinde olacak gibi göründü bizlere. Kilisenin içinde yer alan bilgilendirme panolarında Kazıklı Voyvoda'nın yani bizim Dracula'nın burayı 1654'ten itibaren üç kez ziyaret etmiş olduğu belirtilmiş. Bu arada unutmadan bir not; manastırın arkasından karşı kıyıya baktığınızda Çavuşesku'nun yazlık sarayı net bir şekilde görülebiliyor.

Kont Dracula Turizmi

Neyse ki Dracula'nın yaşam süresi boyunca Romanya'da uğradığı pek çok yer olmuş da, bu sayede Romanya epey bir kalkınmış diyebiliriz. Bu noktada Kont Dracula'nın kim olduğuna dair Wikipedia'dan alınmış kısa bir bilgilendirmeyi yazının sonunda okuyabilirsiniz.[*]

Bu dingin göl gezisini takip eden iki gün içinde eski Bükreş sokaklarını ve merkezi keşfetmeye koyulduk. Şehir, Romanya, Rus ve Osmanlı mimarisinin bir karışımından oluşuyor; biraz gri bir hali olmasına rağmen samimi ve güzel. Antika meraklıları için de bit pazarları ve plakçılarıyla oldukça cezbedici olanaklar sunuyor. Bükreş'e gittiğinizde es geçmemeniz gereken başlıca yapılar sanırım: Büyük Parlamento binası, Zafer Yolu Caddesi ve Eski Şehir olacaktır. Ancak bizim bu gezimiz esnasında en çok dikkatimizi çeken şey Manuc Hanı oldu.

Bu arada yine Levent beyle akşam yemeği için gittiğimiz İtalyan restoranına girer girmez hemen kulağımıza İtalyanca kelimeler ve cümleler çarpmaya başladı. Tam içimden 'vay canına İtalyan restoranında İtalyanca konuşma zorunluluğu getirecek kadar işlerini aşkla ve ciddiyetle yapıyorlar' diye hayret etmek üzereyken Levent bey yardımımıza koşarak durumu özetledi. Meğer Roma'nın Dacia seferinden sonra epey Romalılaştı ve hatta bugünkü adını bile Roma'dan alan Romanya halkı, kendini bir çeşit İtalyan, daha doğrusu Roma torunu olarak görmekteymiş. Hatta İtalya'da epey yüklü miktarda Romen göçmen bulunmakta imiş. Gerçekten de pek çok şeyi açıklayan enteresan bir bilgi.

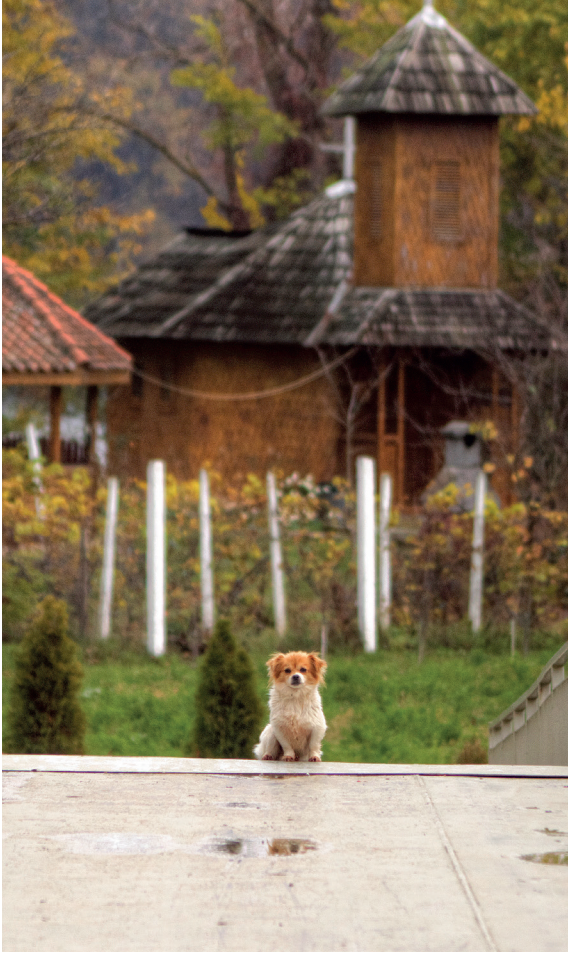

Romanya'daki son günümüzü ise, Bükreş'e oldukça uzak olması dolayısıyla eşimi gitmeye büyük güçlüklerle ikna ettiğim hem Kont Dracula'nın hem de diğer vampirlerin vatani Transilvanya'da geçirdik. Burada aslında benim bildiğim kadarıyla Dracula'ya atfedilen iki saray var. Bunlardan bir tanesi gerçekten muazzam derecede bakımlı ve ürpertici haliyle oldukça gidilesi ve görülesi olan

Bran kalesi. Ne yazık ki içinde Dracula'ya dair en ufak bir detay bile barındırmıyor -hediyelik eşya dükkanı hariç-, içeride sergilenen eşyalar ise Kraliçe Marie tarafından toplanan mobilya ve sanat eserlerinden oluşmakta. Ancak konseptte az da olsa uygun düşen ufak bir işkence müzesini içinde barındırıyor olduğunu da söylemeden geçmemek lazım.

Burası oldukça turistik ve gerçekten Dracula'nın burada yaşayıp yaşamadığı meselesi oldukça şaibeli görünüyor. Ancak yüksek olasılıkla turistik olmayan, dolayısıyla Bran kalesi kadar bakımlı olmayan ancak çok daha eski ve olasılıkla Dracula'ya ait bir kale olursa ona yakışan Poenari Kalesi gerçekten tarihi koklamak isteyenler için cazip bir seçenek olabilir. Üstelik kalenin dışında temsili olarak kazığa oturtulan insanları görmek de mümkün. Eğer Transilvanya'da birkaç gününüz var ise o zaman gezilecek kale ve şato sayısını gönlünüzce artırabilirsiniz zira bölge bu açıdan çok zengin. Ancak bizim ne yazık ki sadece tek günümüz vardı ve diğer şatoları görmek gibi bir şansımız olmadı.

Gelelim şatoların görkemi, özgünlüğü bir yana, son derece virajlı yollarına rağmen Transilvanya yolu kendi adıma hayatımda gördüğüm en güzel doğa manzaralarını sunan yerlerden biri oldu. Sonbaharın bu kadar çok rengi olduğunu gerçekten de hiçbirimiz bilmiyorduk. Belki de geziyi gerçekleştirdiğimiz ay kasım olduğu için bu kadar şanslıydık... Şunu da eklemeliyim ki bu renkcümbüşünün içi de son derece sevimli ve estetik köylerle ya da evlerle donanmış durumda.

Bran Kalesi'ne dönecek olursak; altında alışveriş yapılabilecek ve içi Dracula'ya dair akla gelebilecek her türlü ıvır zıvırla dolu küçük bir köy meydanı benzeri çarşı bulunuyor, zaman geçirmek için oldukça ideal. Yine bu vsiyemiz şimdilik sonbaharı seçmeniz yönünde ama biz şu anda Transilvanya'nın kışını görmek için plan yapıyoruz. İyi yolculuklar!

[*] III. Vlad Drakula (Vikipedi, özgür ansiklopedi)

Osmanlılar'a yenilen Vlad'ın babası onu rehin olarak Osmanlılar'a vermişti. 1442-1448 yıllarını Osmanlılar'ın elinde rehine olarak Nif ve Tokat bölgelerinde diğer beylik şehzadeleri ile birlikte yaşadı. 1448'de İkinci Kosova Savaşı sonrasında Osmanlı desteğiyle Eflak'ın başına geçme girişiminde bulundu, ancak kısa bir süre sonra Macaristan tarafından desteklenen Eflak voyvodası II. Vladislav tarafından yenilgiye uğratıldı ve Boğdan'a sürgüne gitti. Erdel beyi János Hunyadi ("Hunyadi Yanoş") 1456'da Belgrad şehrini Osmanlı kuşatmasına karşı savunmaya giderken Vlad'ın komutasına güney Erdel'in savunmasını sağlamak için bir ordu verdi. Bu durumdan faydalanan Vlad Eflak'a bir sefer düzenledi ve II. Vladislav'ı öldürerek III. Vlad adıyla Eflak voyvodası oldu.

Bu görevi 1456'dan 1462'ye değin sürdürdü. Bu tarihler arasında rakiplerini çeşitli yöntemlerle cezalandırdı ve idam etti; bu yöntemler arasında en ünlüsü olan "kazığa geçirme", ölümünden sonra kendisine "Kazıklı Vlad" (Vlad Ţepeş) adının verilmesine neden olacaktı.(Kazığa geçirilenlerin kanlarını fiçilerde toplatıp şarap gibi içtiğine dair söylentiler daha sonra onun bir vampir olduğu efsanesine neden oldu.)

Voyvoda 1459 yılından itibaren Osmanlı İmparatorluğu'na vergi ödemeyi reddetti ve Macaristan Krallığı'yla ittifak yaptı. 1460-1461 yılları arasında Tuna nehrini geçerek Sırbistan'a ve Karadeniz kıyısına kadar ilerledi. Kendi ifadesiyle 23.884 Türk ve Bulgar'ı öldürdü. 20.000 Osmanlı savaş esirini kazığa geçirdi. Bu gelişmeler karşısında Osmanlı ordusu 1462 yılında padişah II. Mehmet komutasında Eflak voyvodasına karşı sefere çıktı. Mahmut Paşa'nın hatıratına göre çok uzun mesafeler boyunca Osmanlı askerleri içilecek bir damla bile su bulamadı. Sıcak dayanılır gibi değildi. Türk askeri Eflak'ın başkenti Târgovişte'ye ulaştığında Fatih Sultan Mehmet'in gördüğü manzara yaklaşık 5 kilometre boyunca kazıklarla dizili bir alandan geçiyordu. Alan yaklaşık üç kilometre boyunca bir kilometre enindeydi. Yerde uzun kazıklar dikiliydi. Yaklaşık 20 bin kadar insan erkek, kadın ve çocuk olmak üzere kazığa geçirilmiş durumdaydı. Bu kadar çok insanı kazıkta gören Osmanlı askerinin moralleri bozuldu, aklını kayıracak duruma geldi. Ancak Osmanlı ordusu 4 Haziran 1462'de Târgovişte kalesini aldı. Vlad, II. Mehmet'e başarısız bir suikast girişiminde bulunduktan sonra kaçtı ancak bulunduğu yerde taş üstünde taş bırakmadı, terk ettiği topraklardaki kuyuları zehirledi, ekinleri yaktı, tüm hayvanları bile öldürttü. Hapishanelerdeki mahkûmları, cüzzamlı ve vebalıları salıverdi ve Türklerin arasına karışmaya teşvik etti.

1462 yılında III. Vlad'ın ordularının yenilmesiyle Eflak yeniden Osmanlı Devleti'ne bağlanmıştı. Vlad Macaristan'a bağlı bir beylik olan Erdel'e kaçarak Macaristan kralı Matthias Corvinus'tan yardım istedi. Ancak Eflak'taki Osmanlı İmparatorluğu'na bağlı yeni yönetimi tanımış olan Macaristan, yardım talebini kabul etmedi. Vlad Matthias Corvinus'un emriyle 1462 yılında tutuklandı ve Budin'e getirildi. Önce hapsedilen Vlad, daha sonra kral ve ailesiyle iyi ilişkiler kurdu. 1474 yılında sürgün dönemi sona erdi. Bu tarihten itibaren Eflak'ı yeniden ele geçirme planları yaptı. 1476 yılında kuzeni Stefan Cel Mare (Büyük Stefan) ile birlikte Eflak'a döndü ve voyvoda ilan edildi. Aynı yıl 300 askeriyile birlikte yeniden Osmanlı ordularına yenildi. Öldürülen III. Vlad'ın kesilen başı öldürüldüğünü ispat etmek için İstanbul'a II. Mehmet'e gönderildi. Vlad'ın bir vampir olduğu rivayeti Almanya, Macaristan ve Rusya'da yayıldı. Buna rağmen Romen halkı onu bir kahraman olarak görmeye devam etti.